

Thuis met een katheter

Deze folder geeft u algemene informatie over een urinekatheter. Daarbij is het goed om te weten dat de situatie voor ieder persoon weer anders kan zijn. Hebt u nog vragen of zijn er nog onduidelijkheden, dan kunt u contact opnemen met uw arts, een afdelingsverpleegkundige of polikliniekmedewerker.

Wat is een urinekatheter?

Een urinekatheter is een slangetje dat via de plasbuis in de blaas is ingebracht. Door dit slangetje kan de urine afvloeien. U kunt dus niet normaal urineren wanneer u een katheter heeft. Om te voorkomen dat de katheter uit de blaas glijdt, zit er aan het uiteinde een ballonnetje, dat gevuld is met water. Naarmate de blaas zich vult, wordt de urine via de katheter afgevoerd naar een opvangzak.

Beperken van infecties

Met een katheter is de kans op een blaasontsteking groot. Het is daarom van belang dat er een goede doorstroming van urine is.

U kunt zelf het volgende doen om de doorstroming van urine te bevorderen:

- drink minimaal 1,5 liter per dag
- zorg dat de opvangzak lager hangt dan de blaas
- zorg dat u de opvangzak regelmatig leegt.

Welk soort opvangzak heeft u nodig?

Er zijn twee soorten opvangzakken, een kleine beenzak en een grote nachtzak. Overdag is de kleine beenzak aan het uiteinde van de katheter met bandjes om het been bevestigd. De lengte van de slang van de beenzak is eenvoudig korter te maken, door deze op de gewenste lengte af te knippen. Aan dit uiteinde kunt u een nieuw koppelstukje bevestigen.

Voor de nacht heeft u een grotere opvangzak met een langere slang nodig. Via de aftapkraan aan de onderkant van de beenzak kunt u de nachtzak aansluiten, zodat de urine doorloopt naar de nachtzak.

Vergeet niet het kraantje van de beenzak open te zetten. Zorg er voor dat de nachtzak lager hangt dan uw blaas. 's Ochtends koppelt u de nachtzak weer af van de beenzak. Vergeet niet om het kraantje van de beenzak weer dicht te doen. U kunt de nachtzak na gebruik legen en schoonspelen met water.

Hoe vaak vervangt u de opvangzak?

Beide opvangzakken worden in principe één maal per week vervangen. Indien een van de opvangzakken beschadigd raakt, moeilijk leeg te maken is, of onaangenaam ruikt, kunt u deze eerder vervangen.

Wat doet u als de beenzak vol is?

Naarmate de beenzak zich vult, wordt deze zwaarder en voelt u de bandjes trekken. Om de beenzak

leeg te maken, opent u het aftapkraantje onder aan de beenzak en laat u de urine in het toilet weglopen of in een opvangkan, die u uitsluitend hiervoor gebruikt. Vergeet het aftapkraantje niet dicht te draaien nadat u de beenzak heeft leeggemaakt!

Lichamelijke verzorging

U kunt zich gewoon wassen en douchen. Het is belangrijk dat u het gebied rondom de katheter twee keer per dag goed wast en de eventuele afscheiding op de katheter verwijdert om urineweginfecties te voorkomen. Gebruik hierbij geen zeep.

Voor mannen geldt, dat zij de voorhuid geheel terugschuiven bij het wassen. Vrouwen spreiden de schaamlippen om het gebied rond de katheter goed te wassen.

Materialen

U heeft een zogenoemd startpakket gekregen wanneer u langer dan 2 weken na uw opname een katheter nodig heeft. In het startpakket zit voldoende materiaal voor zes weken. Wanneer u de katheter langer nodig heeft, dan kunt u deze materialen bijbestellen bij de betreffende leverancier. In het startpakket staat het telefoonnummer waar u de materialen kunt bestellen. Hiervoor is een machtiging ingevuld. Uw gegevens zijn dus bij de leverancier bekend.

De materialen worden vergoed door de zorgverzekeraar. Houd met bestellen rekening met een levertijd van een week.

Meest voorkomende klachten

Door de katheter kunnen de volgende klachten voorkomen:

- U heeft het gevoel te moeten urineren; dit is een lichte blaasirritatie
- Af en toe ervaart u blaaskrampen
- Urinelekkage rond de buitenkant van de katheter (soms als gevolg van de blaaskrampen).

Als er geen doorstroming van urine via de katheter in de opvangzak is, kunt u het volgende nagaan:

- Vertoont de katheter knikken die de afvoer verhindert?
- Bevindt de opvangzak zich onder het niveau van de blaas?
- Is de opvangzak goed aan het uiteinde van de katheter aangesloten?
- Heeft u voldoende gedronken?

Wanneer moet u hulp invoeren?

- Indien er gedurende 2 á 3 uur geen doorstroming van urine via de katheter in de opvangzak is en u bent de bovenstaande punten nagegaan.
- Indien u aanhoudend veel pijn heeft.
- Bij blijvende urinelekkage langs de katheter.
- Bij hoge koorts (hoger dan 38.5°C).

Bij wie kunt u hulp invoeren?

Overleg eerst met uw huisarts. Daarna kunt u overleggen met:

Overdag

Polikliniek urologie, locatie Den Haag: (070) 210 6482.

's Avonds en 's nachts

Spoedeisende Hulp, locatie Den Haag: (070) 210 2060.

Vervangen van de katheter

Een katheter wordt doorgaans om de 6 tot 8 weken vervangen. Indien u de katheter langer dan deze periode nodig heeft, zal met u een afspraak gemaakt worden, wanneer en door wie de katheter vervangen gaat worden.

Wat vindt u van deze patiënteninformatie?

Wij horen graag uw mening over deze folder. Wilt u na het lezen van de folder enkele vragen beantwoorden? De vragen vindt u via deze link: <https://folders.hagaziekenhuis.nl/2228>. Hartelijk bedankt alvast.

Spreekt u geen of slecht Nederlands?

De informatie in deze folder is belangrijk voor u. Als u moeite heeft met de Nederlandse taal, zorg dan dat u deze folder samen met iemand leest die de informatie voor u vertaalt of uitlegt.

Do you speak Dutch poorly or not at all?

This brochure contains information that is important for you. If you have difficulty understanding Dutch, please read this brochure with someone who can translate or explain the information to you.

Czy Państwa znajomość języka niderlandzkiego jest żadna lub słaba?

Informacje zawarte w tym folderze są ważne dla Państwa. Jeśli język niderlandzki sprawia Państwu trudność, postarajcie się przeczytać informacje zawarte w tym folderze z kimś, kto może Państwu je przetłumaczyć lub objaśnić.

Hollandaca dilini hiç konuşamıyor musunuz veya kötü mü konuşuyorsunuz?

Bu broşürdeki bilgi sizin için önemlidir. Hollandaca dilinde zorlanıyorsanız, bu broşürü, size tercüme edecek ya da açıklayacak biriyle birlikte okuyun.

إذا كنتم لا تتحدثون اللغة الهولندية أو تتحدثونها بشكل سيء إن المعلومات الموجودة في هذا المنشور مهمة بالنسبة لكم. إذا كانت لديكم صعوبة في اللغة الهولندية، فاحرصوا عندئذ على قراءة هذا المنشور مع شخص يترجم المعلومات أو يشرحها لكم.

125230082023